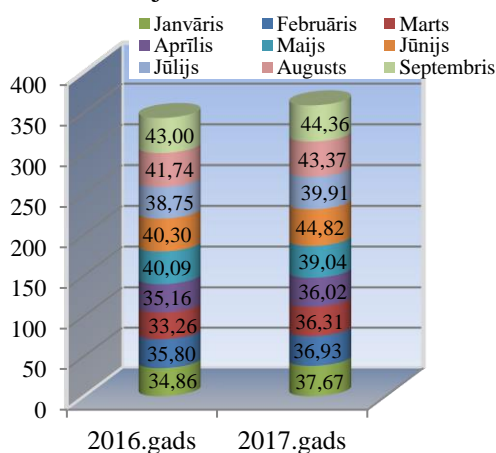

Naftas produktu (degvielas) aprīte 2017.gada deviņos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj. EUR 1.attēls

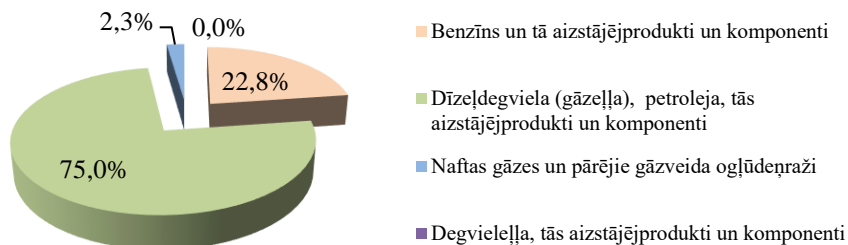

2017.gada 9 mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **358,43 milj. EUR** apjomā, kas ir par 15,44 milj. EUR jeb **par 5% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 1.pielikumu un 1.attēlu).

Komersantu aprēķinātais akcīzes nodoklis par 2017.gada 9 mēnešos patēriņam Latvijā nodotajiem naftas produktiem sadalījumā pa veidiem:

- 270,28 milj. EUR par dīzeļdegvielu ieskaitot iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu un iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu lauksaimniekiem (*turpmāk – dīzeļdegviela*);
- 82,11 milj. EUR par benzīnu, ieskaitot benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts (*turpmāk – benzīns*);
- 8,15 milj. EUR par sašķidrināto naftas gāzi, kuru izmanto kā degvielu (*turpmāk – autogāze*);
- 0,03 milj. EUR par degvieleļļu.

Aprēķinātais akcīzes nodoklis sadalījumā pa naftas produktu veidiem 2017.gada 9 mēnešos (procentos no kopējā aprēķinātā) 2.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2017.gadā ietekmē:

- akcīzes nodokļa likmes – 2017. gadā netika mainītas (likmes skatīt 3.pielikumā);
- kopējā patēriņam nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma pieaugums (+5%);
- patēriņam nodotās degvielas, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi, apjoma pieaugums.

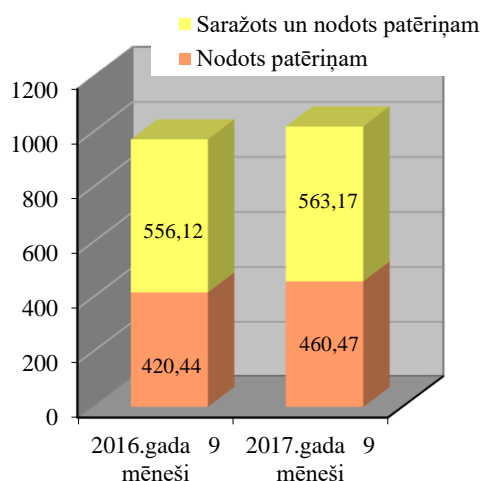
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2017.gada 30.septembrī darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu komersantiem bija spēkā speciālās atļaujas (licences):

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 81;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 3;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 43;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 39;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 110.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 3.attēls

2017.gada 9 mēnešos kopējais patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoms ir **1 023,64 tūkst. tonnas** un tas ir par 47,08 tūkst. tonnām jeb **5% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā.

Salīdzinot ar 2016.gada 9 mēnešiem, vislielākais patēriņam nodotā apjoma **pieaugums** ir vērojams dīzeļdegvielai – 51,39 tūkst. tonnas jeb 7%, petrolejai – 5,8 tūkst. tonnas jeb 18%, sašķidrinātajai naftas gāzei, kuru izmanto par kurināmo (turpmāk – kurināmā gāze) un kurai tiek piemērota akcīzes nodokļa nulles likme – 2,56 tūkst. tonnas jeb 10% un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” – 1,08 tūkst. tonnas jeb 16%.

Savukārt nemainīga saglabājas pēdējo gadu tendence benzīnam - patēriņam nodotais apjoms turpina **samazināties** un, salīdzinot ar līdzīgu periodu pērn, kritums ir 8,76 tūkst. tonnas jeb 6%. Šogad ir vērojama tendence, ka **samazinās** patēriņam nodotās autogāzes apjoms, kritums ir 2,39 tūkst. tonnas jeb 6%.

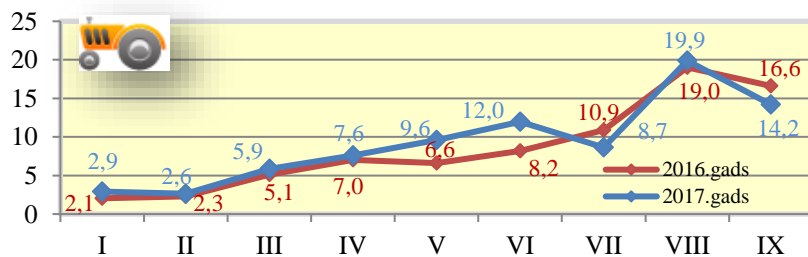
Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc **2017.gada deviņos mēnešos** kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 4.pielikumā.

Līderpozīcijās, vērtējot pēc kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma, atrodas SIA “Cirle K Latvia”, SIA “Neste Latvija” un SIA “East-West Transit”.

2017.gada 9 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti, sajaukti, iezīmēti (marķēti), fasēti (turpmāk – saražoti) naftas produkti 790,38 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 9,97 tūkst. tonnām jeb par 1% mazāk kā 2016.gada deviņos mēnešos. Samazinājies akcīzes preču noliktavās saražotās dīzeļdegvielas apjoms (3%) un benzīna apjoms (2%), kā arī naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (29%) Palielinājies saražotais sašķidrinātās naftas gāzes apjoms (8%). Lielākā daļa no akcīzes preču noliktavās saražoto naftas produktu apjoma ir nodoti patēriņam Latvijā, izņēmums ir saražotā biodīzeļdegviela, kura galvenokārt tiek izvesta no Latvijas (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas) 4.attēls

2017.gada 9 mēnešos realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas **83,32 tūkst. tonnas** dīzeļdegvielas un tas ir par 5,52 tūkst. tonnām jeb **7% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt

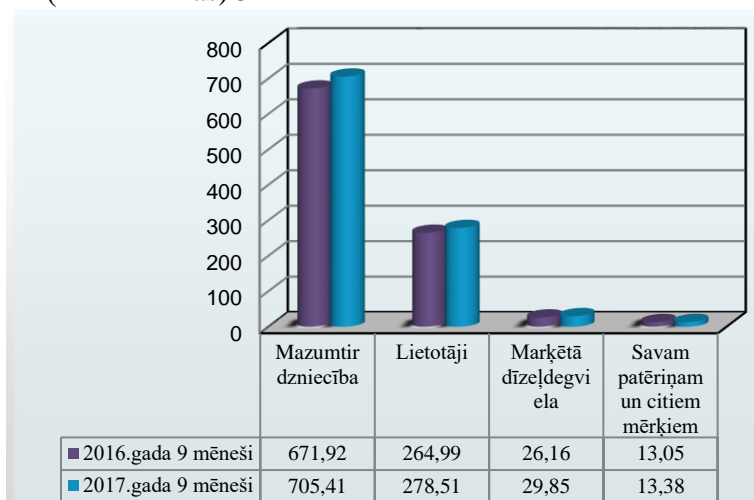
2.pielikuma 1.tabulu).

Saskaņā ar likumā “Par akcīzes nodokli” noteikto dīzeļdegvielai, kura paredzēta realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, tiek piemērota samazinātā akcīzes

nodokļa likme 50 EUR par 1000 litriem dīzeļdegvielas. Lai varētu piemērot samazināto likmi, dīzeļdegvielai jābūt iezīmētai (marķētai).

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnas) 5.attēls

2017.gada 9 mēnešos kopumā Latvijā realizētas **1 027,15 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 51,03 tūkst. tonnām jeb **5% vairāk** kā 2016.gada deviņos mēnešos. **Palielinājies** gan mazumtirdzniecībā, gan lietotājiem vairumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms un iezīmētās (marķētās) degvielas realizācija tās lietotājiem, kā arī savam patēriņam un citiem

mērķiem izmantotās degvielas apjoms.

Vērtējumā pa produktu kategorijām – **palielinājies** realizācijas apjoms dīzeļdegvielai (par 8%), petrolejai (par 18%), kurināmai gāzei (par 10%) un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 3%), bet realizācijas apjoms **samazinājies** benzīnam (5%), autogāzei (6%) un degvielleļai (par 62%) (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

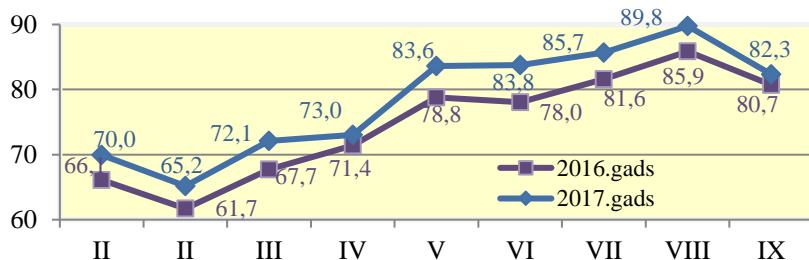
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 6.attēls

2017.gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas un petrolejas īpatsvars, samazinājies benzīna īpatsvars (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu un 6.attēlu).

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnas) 7.attēls

2017.gada 9 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **705,41 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 33,48 tūkst. tonnām jeb **5%**

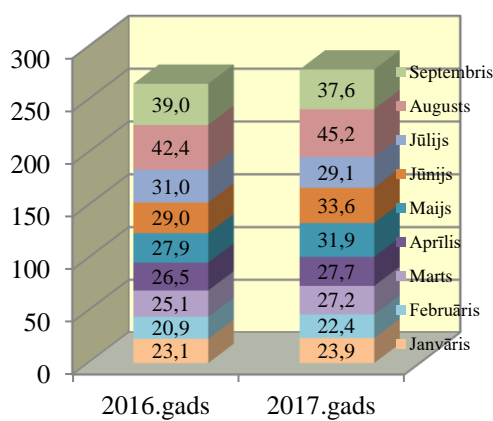
vairāk kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu).

Salīdzinot ar iepriekšējā gada 9 mēnešiem, ievērojami pieaudzis realizētās dīzeļdegvielas apjoms – par 43,73 tūkst. tonnām jeb 9%, savukārt samazinājies realizētās benzīna (par 5%) un autogāzes (par 6%) apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu). Vērtējot mazumtirdzniecības tirgu dinamikā, redzams, ka pieaugums ir stabils visa perioda laikā.

Lielākie **komersanti** 2017.gada deviņos mēnešos pēc **mazumtirdzniecībā** realizētā degvielas apjoma uzskaitīti 4.pielikumā. Mazumtirdzniecības tirgus līderi ir SIA “Cirle K Latvia”, SIA “Neste Latvija” un AS “Viada Baltija”.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem (vairumtirdzniecībā)

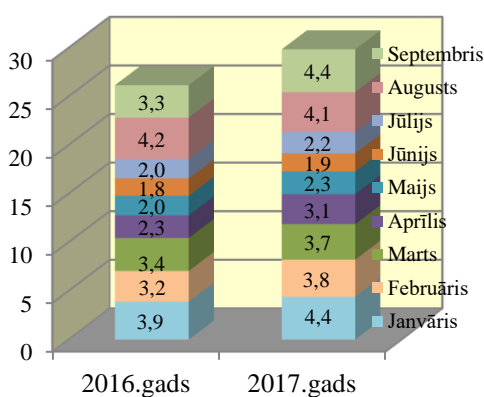
(tūkst. tonnas) 8.attēls

2017.gada 9 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **278,51 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 13,52 tūkst. tonnām jeb **5% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu). Ir palielinājies lietotājiem realizētās dīzeļdegvielas apjoms (par 4%), jo pieaudzis lauksaimniekiem realizētās marķētās dīzeļdegvielas apjoms (par 9%). Tāpat par 17% palielinājies no akcīzes preču noliktavām realizētās reaktīvās degvielas (petrolejas) apjoms. Šajos kopsavilkuma datos netiek uzskaitīts apjoms, kuru realizē (piegādā) no muitas noliktavām gaisa kuģu apgādei, tādējādi kopsavilkuma tabulās ir iekļauta tikai daļa no kopumā gaisa kuģu apgādei piegādātā reaktīvās degvielas apjoma (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu).

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnās) 9.attēls

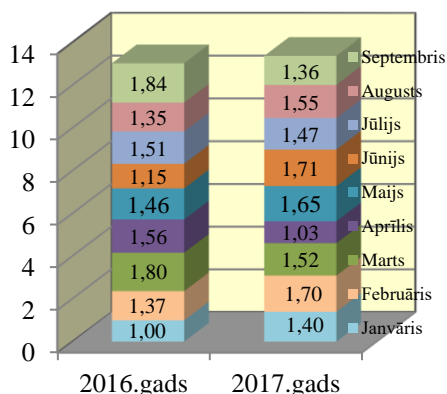
2017.gada 9 mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **29,85 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 3,69 tūkst. tonnām jeb **par 14% vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Palielinājies juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (par 2,91 tūkst. tonnām jeb 21%), kuģu apgādei (par 0,46 tūkst. tonnām jeb 6%), kā arī izmantošanai brīvostās un brīvajās zonās (par 0,27 tūkst. tonnām jeb 6%), kā arī fiziskajām personām (par 0,05 tūkst. tonnām jeb 2%) (skatīt 2.pielikuma 2.3.tabulu).

*izņemot realizāciju lauksaimniecības produkcijas ražotājiem

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

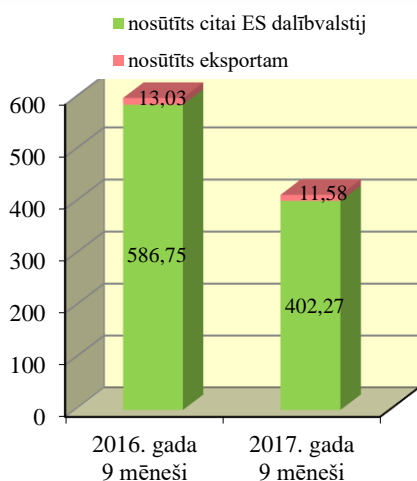
(tūkst. tonnas) 10.attēls

komersanti ievēd un izmanto smērēļļu ražošanai pamatojoties uz izziņām, kas dod tiesības ievest un izmantot šos naftas produktus, piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, izmantošanai citiem mērķiem nevis par degvielu vai kurināmo (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 11.attēls

2017.gada 9 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā **413,85 tūkst. tonnu** apjomā, pārsvarā naftas produkti (402,27 tūkst. tonnas) nosūtīti citām Eiropas Savienības dalībvalstīm (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

Kopumā atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā no Latvijas akcīzes preču noliktavām izvesto naftas produktu apjoms 2017.gada deviņos mēnešos ir par 185,93 tūkst. tonnām jeb **31% mazāks** kā 2016.gada attiecīgajā periodā. Samazinājumu galvenokārt veido izvešanai uz citām dalībvalstīm nosūtītās dīzeļdegvielas (-45%), sašķidrinātās naftas gāzei (-5%) un petrolejai (-100%) apjoma kritums. Savukārt apjoma pieaugums (+8%) biodīzeļdegvielai

(skatīt 2.pielikuma 3.1.tabulu).

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielleļļai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Apele 67120136